Kehely

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	19101
Alkotó:	Saler, Dominicus (1696 körül mester - 1718)
Készítés ideje:	1710 - 1715
Készítés helye:	Augsburg
Jelzés:	a talpperemen 1712 és 1715 közötti augsburgi hitelesítő jegy (Seling 173, 174, 175) és Dominicus Saler mesterjegye (Seling 1911)
Anyag:	ezüst
Technika:	cizellált; részben aranyozott; trébelt
Méretek:	magasság: 23,6 cm szájátmérő: 8,7 cm talpátmérő: 14,3 cm

A hatkaréjos, magas boltozatú talp plasztikus megjelenését az aranyozott és aranyozás nélkül hagyott egységek váltakozása fokozza: az aranyozott alapból alig kiemelkedő vert ornamensek többsége (a poncolt díszítésű belső mezők egy részének kivételével) nem kapott aranyozást. A talp pereme fölött trébelt pikkelydíszes szalag fut körbe. A talpboltozat cikkelyein poncolt háttérben elhelyezett pajzsokat magukban foglaló, volutás szalagkartusok, illetve egyszerűbb, volutás záródású, ovális szalagkeretek váltakoznak. A három, poncolt alappal kialakított mezőben Krisztus kínszenvedésének eszközei jelennek meg: a lándzsa és a botra tűzött ecetes szivacs, a fogó és a kalapács, illetve a három szeggel átszúrt szív mint a megváltó szeretet szimbóluma. Az egyes mezők között ezüst levél- és indadíszek kaptak helyet, amelyek a talp és a szár találkozásánál rozettákkal váltakozva újabb ornamentális sávot képeznek. A szárra poncolt felületeket körülölelő szalagfonat-elemek futnak fel. A díszváza idomú nódusz három oldalán levéldíszekkel közrefogott, aranyozás nélküli ovális motívumok domborodnak. Az áttört, ezüst kuppakosár levélindái közé illesztve újra feltűnnek a talp motívumai: a volutás szalagkeretben függő pajzsok és az ezekkel váltakozó ovális medalionok. Ezek egyikén a passióra való utalásként az „INRI” feliratot viselő tábla, míg a másikon a kereszt jelenik meg, a harmadikon pedig az eucharisztiát jelképező kehely látható.

A kehely talpperemén 1712 és 1715 közötti augsburgi hitelesítő jegy (Seling 173, 174, 175; Seling 2007, 46: N. 1390), illetve Dominicus Saler mesterjegye látható („DS”, ovális keretben; lásd Rosenberg 788; Seling 1911).

A Magyar Nemzeti Múzeumtól vette át az Iparművészeti Múzeum 1936–37-ben.

Ecsedy Anna

Irodalom

- a kiállítást rendezte: Dávid Katalin: *„Fejedelmeddé a békességet teszem...” A Budapesti Történeti Múzeum egyházművészeti kiállítása [katalógus nélkül]*, 1991. július 26–1992. június 26.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum